

Svensk författningssamling

Lag om ändring i riksdagsordningen

SFS 2023:500

Publicerad
den 4 juli 2023

Utfärdad den 29 juni 2023

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om riksdagsordningen
dels att 13 kap. 2, 3 och 4 §§ och tilläggsbestämmelserna 9.17.5 och
13.2.1 ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas en ny tilläggsbestämmelse, 13.2.2, och närmast
före tilläggsbestämmelse 13.2.2 en ny rubrik av följande lydelse.

9 kap.

Tilläggsbestämmelse 9.17.5

Var och en av riksdagens ombudsmän får göra framställningar hos riksdagen med anledning av frågor som har uppkommit i hans eller hennes tillsynsverksamhet. Ytterligare föreskrifter om sådana framställningar finns i lagen (2023:499) med instruktion för Riksdagens ombudsmän (JO).

13 kap.

2 § Riksdagen ska enligt 13 kap. 6 § regeringsformen välja ombudsmän som ska utöva tillsyn över tillämpningen av lagar och andra författningar i offentlig verksamhet.

Riksdagens ombudsmän ska vara fyra, en chefsjustitieombudsman och tre justitieombudsmän. Chefsjustitieombudsmannen är administrativ chef. Riksdagen får även välja en eller flera ställföreträdande ombudsmän. En ställföreträdande ombudsman ska ha tjänstgjort som riksdagens ombudsman eller ska ha avgått med ålderspension från en anställning som justitieråd i Högsta domstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen.

Riksdagens ombudsmän samt ställföreträdande ombudsmän får inte inneha anställning eller uppdrag eller utöva verksamhet som kan rubba förtroendet för ombudsmannens opartiskhet i arbetet eller som kan skada verksamhetens anseende.

Tilläggsbestämmelse 13.2.1

Konstitutionsutskottet ska, om någon av riksdagens ombudsmän begär det, samråda med en ombudsman om arbetsordningen eller i andra frågor av organisatorisk art. Sådant samråd får även hållas på initiativ av konstitutionsutskottet.

¹ Framst. 2022/23:RS2, bet. 2022/23:KU32, rskr. 2022/23:261.

Tilläggsbestämmelse 13.2.2

Riksdagens ombudsmän samt ställföreträdande ombudsmän ska till riksdagen skriftligen anmäla anställning, uppdrag eller verksamhet som kan antas påverka utförandet av uppdraget som ombudsman.

3 §² Riksdagens ombudsmän samt ställföreträdande ombudsmän väljs var för sig. Vid val med slutna sedlar tillämpas samma förfarande som vid val av talman enligt 3 kap. 4 § tredje stycket.

Ett val av en ny ombudsman gäller från valet eller den senare tidpunkt som riksdagen bestämmer till dess att ett nytt val har genomförts under sjätte året därefter och den som då valts har tillträtt uppdraget. Valet ska aldrig gälla längre än till utgången av det sjätte året.

Ett omval av en ombudsman gäller från omvalet eller den senare tidpunkt som riksdagen bestämmer till dess att ett nytt val har genomförts under tredje året därefter och den som då valts har tillträtt uppdraget. Omvalet ska aldrig gälla längre än till utgången av det tredje året.

Andra stycket gäller även när en ombudsman väljs till chefsjustitieombudsman.

Ett val av en ställföreträdande ombudsman gäller för en tid av två år från valet eller den senare tidpunkt som riksdagen bestämmer.

4 § Riksdagen får på begäran av konstitutionsutskottet entlediga en ombudsman eller en ställföreträdande ombudsman som inte har riksdagens förtroende.

Om en ombudsman avgår i förtid, ska riksdagen snarast välja en efterträdare för en ny sexårsperiod.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 september 2023.

2. Bestämmelserna i 13 kap. 3 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om val som genomförs efter ikraftträdandet. I fråga om val som genomförts före ikraftträdandet ska bestämmelserna i 13 kap. 3 § i den tidigare lydelsen tillämpas.

På regeringens vägnar

LOTTA EDHOLM

GUNNAR STRÖMMER
(Justitiedepartementet)

² Senaste lydelse 2018:605.